

Teach to reach!

Ενότητα Περιεχομένου 3

SAY:
„BYE, POLARITY“

Co-funded by
the European Union

Περιεχόμενα

3	Πόλωση στην ψυχή μας.....	3
3.1	Εισαγωγή (οικοδόμηση γνώσης) - 10 λεπτά.....	3
3.2	Η αντίληψή μου - η αντίληψή σας (οικοδόμηση γνώσης) - 25 λεπτά.....	3
3.3	Πόλωση στην αντίληψη (εφαρμογή γνώσης) - 75 λεπτά.....	5
3.4	Νοημοσύνη και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 60 λεπτά.....	6
3.5	Εκπαίδευση προκατάληψης (οικοδόμηση γνώσης) - 40 λεπτά.....	7
3.6	Τα πρόσωπα της σπείρας της προκατάληψης (εφαρμογή γνώσης) - 80 λεπτά.....	9
3.7	Μείωση των προκαταλήψεων (εφαρμογή γνώσης) - 30 λεπτά.....	10
3.8	Πίεση Συνομηγλίκων και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 30 λεπτά.....	11
3.9	Εξουσία και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 30 λεπτά.....	12
3.10	Εχθρικές εικόνες και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 30 λεπτά.....	13
3.11	Μειώστε την πίεση των συνομηγλίκων, την εξουσία και τα εχθρικά στερεότυπα (εφαρμογή γνώσης) - 140 λεπτά.....	14
3.12	Κατάλογος μέτρων (ασφαλής γνώση) - 20 λεπτά.....	15
	Πηγές.....	16

3 Πόλωση στην ψυχή μας

3.1 Εισαγωγή (οικοδόμηση γνώσης) - 10 λεπτά

Τι σημαίνει "πόλωση";

Ο κόσμος μας είναι ένα ποικιλόμορφο μέρος. Οι άνθρωποι έχουν διαφορετικές ιδέες, ανάγκες και επιθυμίες, επιδιώκουν διαφορετικούς στόχους και βλέπουν νόημα σε διαφορετικά πράγματα. Έχουν διαφορετικές αντιλήψεις για το καλό και το κακό, δεν έχουν όλοι την ίδια ανατροφή και εκπαίδευση, δεν έχουν μεγαλώσει κάτω από τις ίδιες συνθήκες και έχουν πολύ διαφορετικές εμπειρίες ζωής.

Αυτή η διαφορετικότητα μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εμπλουτισμό, αν μάθουμε να την αντιμετωπίζουμε. Πρόκειται για μια εξαιρετική αποστολή, ιδιαίτερα σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο που γίνεται όλο και πιο κοντά μέσω των σύγχρονων τεχνολογιών. Ωστόσο, αν δε μάθουμε να το κάνουμε αυτό, τα διαφορετικά μοντέλα ζωής μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε πολλαπλές συγκρούσεις και διαμάχες. Η εμφάνιση αυτών των συγκρούσεων ονομάζεται *πόλωση*. Αυτό σημαίνει ότι αναπτύσσονται άκαμπτοι *πόλοι* μεταξύ των ανθρώπων, οι οποίοι, όπως ακριβώς ο βόρειος και ο νότιος πόλος της γης, απέχουν πολύ ο ένας από τον άλλο και μπορεί να είναι ακόμη και αντίθετοι μεταξύ τους. Η πόλωση μπορεί να εμφανιστεί οπουδήποτε συγκρούονται διαφορετικές ιδέες, συνήθειες, συνθήκες, στάσεις ή προσδοκίες και δεν μεσολαβούν μεταξύ τους. Εάν, επιπλέον, η πόλωση μεταξύ των ανθρώπων παραμένει ανεπίλυτη, μπορούν να αναπτυχθούν πολλές δυσκολίες: Άγνοια, αποκλεισμός, διαφωνίες ή ακόμη και βία.

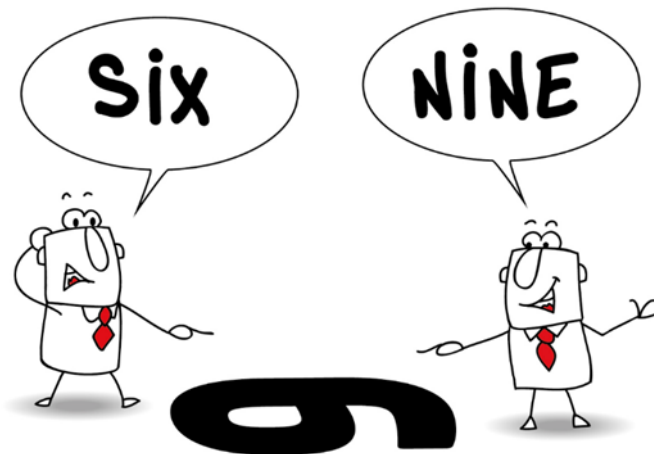
Η αναγνώριση, η αντιμετώπιση και η υπέρβαση της πόλωσης είναι, επομένως, μέρος της διαμόρφωσης ενός ειρηνικού, κοινοτικού και σεβαστού κόσμου στον οποίο όλοι οι άνθρωποι μπορούν να βρουν το σπίτι τους, τόσο σε μικρή όσο και σε μεγάλη κλίμακα.

Τι είναι η "πόλωση στην ψυχή μας";

Η πόλωση εμφανίζεται με πολλούς τρόπους στη σκέψη, τα συναισθήματα, τις επιθυμίες και τη συμβίωσή μας με τους άλλους. Οι παρακάτω εισαγωγές και ασκήσεις θα σας βοηθήσουν να αναγνωρίσετε τη σχέση μεταξύ της εσωτερικής ψυχολογικής μας ζωής και των πιθανών μορφών πόλωσης. Θα μάθετε πώς ακόμη και οι πιο απλές μορφές αντίληψής μας μπορούν να συμβάλουν στην πόλωση και πώς τα κίνητρά μας, οι κρίσεις μας για τους άλλους, οι προκαταλήψεις κ.ο.κ. μπορούν να συμβάλουν στην πόλωση. Μέσα σε όλα αυτά, αναρωτιόμαστε φυσικά τι μπορεί να γίνει γι' αυτό.

3.2 Η αντίληψή μου - η αντίληψή σας (οικοδόμηση γνώσης) - 25 λεπτά

Έχετε σκεφτεί ποτέ σχετικά με την αντίληψή σας; Αυτό σημαίνει τις αισθήσεις σας, δηλαδή την όραση, την ακοή, την όσφρηση, τη γεύση, την αφή - και πολλά άλλα πράγματα που μπορείτε να κάνετε. Πιθανόν να έχετε παρατηρήσει ότι γρήγορα συναντάμε πολλές διαφορές όταν συζητάμε για τις αντιλήψεις μας. Ρίξτε μια ματιά στην παρακάτω εικόνα.

Πρακτική συνάφεια

Αυτή η εικόνα θα πρέπει να χαρακτηρίζει ένα βασικό πρόβλημα της ανθρώπινης αντίληψης. Ερμηνεύστε την εικόνα και προσπαθήστε να λύσετε το πρόβλημα. Στη συνέχεια, βρείτε δύο ή τρία παραδείγματα από την πραγματική ζωή όπου εμφανίζεται αυτό το πρόβλημα. Μοιραστείτε τα αποτελέσματα και τα παραδείγματά σας στην τάξη.

Πιθανόν να έχετε παρατηρήσει ότι οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον κόσμο με διαφορετικούς τρόπους. Το ότι συμβαίνει αυτό βασίζεται σε τρεις μηχανισμούς της αντίληψής μας:

- α) Προσαρμογή
- β) Επιλεκτική προσοχή
- γ) Κοινωνική αντίληψη

Προσαρμογή σημαίνει ότι στη ζωή μας συνηθίζουμε σιγά-σιγά να αντιλαμβανόμαστε τα πράγματα με τον ίδιο τρόπο συνεχώς. Αυτό συνδέεται βαθιά με τη λειτουργία του εγκεφάλου μας. Αν ο εγκέφαλός μας επεξεργάζεται τις πληροφορίες πάντα με τον ίδιο τρόπο, θα τείνει επίσης να συνεχίσει να τις επεξεργάζεται ακριβώς με αυτόν τον συνηθισμένο τρόπο. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται προσαρμογή. Χωρίς να το καταλάβουμε, συνηθίζουμε να βλέπουμε τον κόσμο μέσα από τα ίδια γυαλιά επανειλημμένα.

Η επιλεκτική προσοχή σημαίνει ότι ποτέ δεν αντιλαμβανόμαστε πλήρως το περιβάλλον και τον εαυτό μας. *Επιλέγουμε* πάντα (= διαλέγουμε) ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά, ουσιώδη ή στο προσκήνιο μέρη του πεδίου αντίληψής μας. Άλλα παίζουν μόνο δευτερεύοντα ρόλο ή δε γίνονται καθόλου αντιληπτά.

Η επίδραση της κοινωνικής αντίληψης απαντά τελικά στο γιατί οι άνθρωποι συνηθίζουν σε πολύ διαφορετικούς τρόπους πρόσληψης πληροφοριών (= προσαρμογή) και αντιλαμβάνονται πολύ διαφορετικά ερεθίσματα (= επιλεκτική προσοχή). Ο λόγος είναι ότι έχουν διαφορετικές εμπειρίες ζωής, φέρουν διαφορετικά αποτυπώματα και έρχονται αντιμέτωποι με διαφορετικά κοινωνικά περιβάλλοντα.

Συνολικά, η προσαρμογή, η επιλεκτική προσοχή και η κοινωνική αντίληψη ευθύνονται για το γεγονός ότι κάθε άτομο *συνηθίζει* να αντιλαμβάνεται τον κόσμο πολύ *διαφορετικά λόγω της κοινωνικής του προετοιμασίας*. Ένα άτομο μπορεί να έχει συνηθίσει να κοιτάζει πολύ την εμφάνιση των άλλων, ένα άλλο άτομο μπορεί να ενδιαφέρεται

περισσότερο για τις πράξεις των άλλων, ένα τρίτο άτομο μπορεί να ενδιαφέρεται για τον τρόπο ή για το σχετικά με τι μιλάει κάποιος και ένα τέταρτο για τον τρόπο που κινείται κάποιος.

Με βάση αυτές τις πληροφορίες, σκεφτείτε πώς οι τρεις μηχανισμοί αντίληψης που παρουσιάζονται εδώ αντικατοπτρίζονται στα παραδείγματα που επινοήσατε εσείς οι ίδιοι νωρίτερα.

3.3 Πόλωση στην αντίληψη (εφαρμογή γνώσης) - 75 λεπτά

Στην τελευταία εργασία, μάθατε για τα αποτελέσματα της προσαρμογής, της επιλεκτικής προσοχής και της κοινωνικής αντίληψης. Τώρα θέλουμε να εξετάσουμε πώς αυτές οι επιδράσεις μπορούν να αποτελέσουν έδαφος για την εμφάνιση της πόλωσης και τι μπορεί να γίνει γι' αυτό.

Πρακτική συνάφεια

Δράστε! Τώρα σχηματίστε ομάδες τουλάχιστον τριών ατόμων. Επινοήστε μια φανταστική κατάσταση και ένα φανταστικό ρόλο για κάθε μαθητή. Η κατάσταση θα πρέπει να δείχνει ότι κάθε άτομο έχει διαφορετική αντίληψη της κατάστασης αυτής, που οδηγεί σε συγκρούσεις (π.χ. σε μια συζήτηση για μια ταινία, την πολιτική ή για ένα διάσημο άνθρωπο). Σκεφτείτε το εξής:

- Πώς προκύπτουν αυτές οι διαφορετικές αντιλήψεις;
- Ποιες διαφορετικές εμπειρίες ζωής και κοινωνικές συνθήκες μπορεί να οδηγήσουν ένα άτομο να αντιλαμβάνεται κάτι ή κάποιον την διαφορετικά από ένα άλλο (= κοινωνική αντίληψη);
- Γιατί το άτομο δίνει προτεραιότητα σε ορισμένες πληροφορίες και αγνοεί άλλες (= επιλεκτική προσοχή);
- Σε ποια πράγματα έχει ίσως συνηθίσει μέσα από τη ζωή του και γι' αυτό αντιλαμβάνεται κάποιον ή κάτι με συγκεκριμένο τρόπο (= προσαρμογή);

Για να το κάνετε αυτό, πρέπει να σκεφτείτε μια σύντομη βιογραφία για κάθε φανταστικό σας ρόλο. Γνωρίστε το χαρακτήρα σας και σκεφτείτε πώς και τι μπορεί να έχει διαμορφώσει την αντίληψή της για τον κόσμο. Έχει ίσως βιώσει ορισμένα πράγματα; Σε ποιες συνθήκες μεγάλωσε; Ποιες είναι οι συμπάθειες και οι αντιπάθειές της; Πώς αντικατοπτρίζονται όλα αυτά στην κατάσταση που επινοήσατε; Μπορείτε επίσης να δημιουργήσετε ένα άβαταρ για το ρόλο σας με έναν κατασκευαστή άβαταρ στο διαδίκτυο στο πρόγραμμα περιήγησης.

Αφιερώστε αρκετό χρόνο και στη συνέχεια παίξτε την κατάσταση στην τάξη. Δε χρειάζεται να διαρκέσει περισσότερο από 2-3 λεπτά. Εναλλακτικά, μπορείτε να γράψετε τον διάλογο μεταξύ των ρόλων και να τον διαβάσετε στην τάξη. Προσπαθήστε να απεικονίσετε μια σύγκρουση που προκύπτει με βάση διαφορετικές αντιλήψεις.

Όταν τελειώσουν όλες οι παραστάσεις-παραουσιάσεις, επιστρέψτε στις θέσεις σας.

Πρακτική συνάφεια

Συζητήστε τώρα το ακόλουθο ερώτημα: Πώς μπορούν τέτοιες συγκρούσεις να οδηγήσουν στην πόλωση, δηλαδή στην εδραίωση της διαίρεσης και του διαχωρισμού μεταξύ των ανθρώπων; Και το πιο σημαντικό, συνειδητοποιώντας ότι τα αποτελέσματα της προσαρμογής, της επιλεκτικής προσοχής και της κοινωνικής αντίληψης λειτουργούν σε όλους μας, πώς θα μπορούσαμε ακόμα να αποτρέψουμε την εμφάνιση συγκρούσεων;

Συγκεντρώστε τις ιδέες σας στην τάξη, καταγράψτε τις και δημιουργήστε μια αφίσα.

3.4 Νοημοσύνη και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 60 λεπτά

Ένας πολύπλοκος και, για πολλούς ανθρώπους, ευαίσθητος παράγοντας της ανθρώπινης ψυχής είναι η νοημοσύνη.

Πρακτική συνάφεια

Συγκεντρώστε για λίγα λεπτά τις ιδέες σας στην τάξη σχετικά με το από τι αποτελείται στην πραγματικότητα η νοημοσύνη. Τι πιστεύετε ότι αποτελεί ένδειξη ευφυΐας;

Μπορεί να έχετε διατυπώσει πολύ διαφορετικές απαντήσεις στις παραπάνω ερωτήσεις. Αυτό είναι φυσικό, επειδή δεν είναι τόσο εύκολο να ορίσουμε τη νοημοσύνη μια και καλή. Αυτό ακριβώς είναι που μπορεί να οδηγήσει στην πόλωση. Γιατί;

Στην ψυχολογία, είναι προτιμότερο να μη μιλάμε για "νοημοσύνη" αλλά για ορισμένες "έννοιες της νοημοσύνης". Αυτό σημαίνει ότι αυτό που θεωρείται *ευφυΐα* εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις απαιτήσεις ορισμένων καταστάσεων. Η νοημοσύνη, επομένως, ακολουθεί διαφορετικές έννοιες. Σε μια περίπτωση, μπορεί να θεωρηθεί ευφυές να μπορεί κανείς να οδηγήσει ένα αυτοκίνητο- σε μια άλλη περίπτωση, η ικανότητα αυτή δε βοηθάει καθόλου και θα ήταν προτιμότερο να μπορεί κανείς να ανάψει μια φωτιά, για παράδειγμα. Σε μια άλλη περίπτωση, ευφυές είναι το άτομο που μπορεί να αναγνωρίσει και να ικανοποιήσει τις ανάγκες ενός παιδιού. Σε μια άλλη περίπτωση, είναι το άτομο που μπορεί να λύσει ένα μαθηματικό πρόβλημα.

Το γεγονός ότι η νοημοσύνη έχει τόσους πολλούς πιθανούς ορισμούς οδήγησε τους ψυχολόγους να αναπτύξουν ένα κριτικό μοντέλο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι συνήθως τείνουμε να χαρακτηρίζουμε ορισμένες ικανότητες ως ευφυείς παρά άλλες. Ωστόσο, αυτό κατηγοριοποιεί έντονα τους ανθρώπους και τους χωρίζει σε ομάδες μεταξύ "πιο ευφυών" και "λιγότερο ευφυών". Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ορισμένα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα για τους ανθρώπους στη ζωή.

Πρακτική συνάφεια

Συζητήστε στην τάξη ποιες έννοιες της νοημοσύνης είναι διαδεδομένες στην κοινωνία μας και ποιες παίρνουν λίγη σημασία. Επίσης, ερευνήστε στο διαδίκτυο, αν χρειαστεί, και εξετάστε διάφορα τεστ νοημοσύνης. Τι αναμένει κανείς από αυτά; Μιλήστε για το πώς η εστίαση σε ορισμένες έννοιες της νοημοσύνης και η παραμέληση άλλων επηρεάζουν επίσης τη μεταχείριση των ανθρώπων και τις δυνατότητες ζωής τους. Συγκεντρώστε τις ιδέες σας και καταγράψτε τις στην τάξη.

Οι έννοιες της νοημοσύνης συνιστούν έτσι έναν τρόπο μέσω του οποίου τονίζονται ορισμένες ιδιότητες της ανθρώπινης συνύπαρξης και παραγκωνίζονται άλλες. Αυτό περιορίζει επίσης τους ανθρώπους σε ορισμένες ικανότητες που θεωρούνται σχετικές.

Πρακτική συνάφεια

Αναπτύξτε παρουσιάσεις για τομείς της ζωής όπου ορισμένες αντιλήψεις για τη νοημοσύνη μπορούν να οδηγήσουν σε πόλωση, δηλαδή πώς μπορεί να προωθηθεί η πόλωση με την επιβολή ορισμένων αντιλήψεων για τη νοημοσύνη στους ανθρώπους; Σε ποιες συγκρούσεις μπορεί να οδηγήσει αυτό; Τι πρέπει να γίνει για να επιλυθεί αυτό; Σκεφτείτε, για παράδειγμα, ότι στην κοινωνία, κάποιος θεωρείται πολύ έξυπνος να διευθύνει μια εταιρεία με επιτυχία, αλλά δεν αναγνωρίζεται ιδιαίτερα αν κάποιος μεγαλώνει τα ίδια του τα παιδιά για να γίνουν καλοί άνθρωποι. Ποια έννοια της νοημοσύνης κυριαρχεί εδώ και ποια παραμελείται;

Σχεδιάστε την παρουσίασή σας έτσι ώστε να μπορείτε να τη δώσετε σε άλλους στο σχολείο σας, επειδή ένα σχολείο είναι επίσης ένας χώρος όπου χρησιμοποιούνται ορισμένες έννοιες της νοημοσύνης και άλλες παραμελούνται. Ξεκινήστε μια συζήτηση πέρα από την τάξη σας. Εμπλέξτε και τους εκπαιδευτικούς.

Η ακόλουθη σκέψη θα μπορούσε να σας βοηθήσει: στην ψυχολογία υπάρχει ο όρος *w.e.i.r.d.* σε σχέση με τη νοημοσύνη. Αυτό σημαίνει ότι αυτό που αντιλαμβανόμαστε ως νοημοσύνη είναι κυρίως οι ικανότητες των ανθρώπων που ζουν σε *δυτικά (western), μορφωμένα (educated), βιομηχανοποιημένα (industrialised), πλούσια (rich) δημοκρατικά (democratic)* πλαίσια ζωής. Δηλαδή, οι ικανότητες των ανθρώπων της παγκόσμιας Δύσης που είναι μορφωμένοι, τεχνολογικά καλά εξοπλισμένοι, πλούσιοι και δημοκρατικά μορφωμένοι. Επομένως, αναρωτηθείτε επίσης ποιες έννοιες της νοημοσύνης ακολουθούν αυτές τις προϋποθέσεις και ποιες εναλλακτικές ιδέες μπορεί να υπάρχουν στον κόσμο.

3.5 Εκπαίδευση προκατάληψης (οικοδόμηση γνώσης) - 40 λεπτά

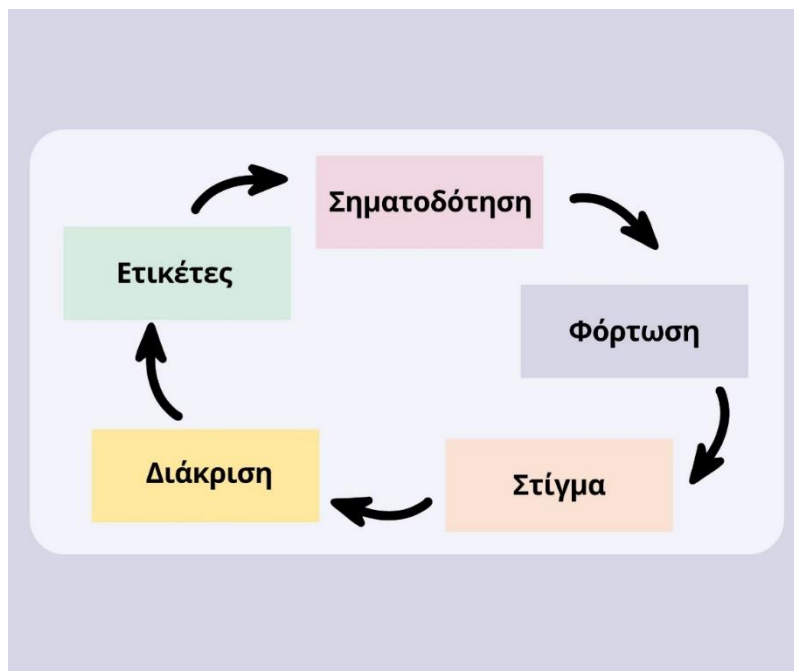
Η πόλωση δημιουργείται ψυχολογικά όταν κάνουμε κοινωνικές κρίσεις με ένα συγκεκριμένο τρόπο. Οι κοινωνικές κρίσεις είναι δηλώσεις σχετικά με τη στάση μας απέναντι στους άλλους και τον τρόπο με τον οποίο αξιολογούμε τη συμπεριφορά τους. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τους άλλους ανθρώπους βασίζεται πολύ συχνά σε αυτές τις κοινωνικές κρίσεις.

Πρακτική συνάφεια

Αρχικά, συγκεντρώστε τυπικές κοινωνικές κρίσεις στην τάξη που μπορείτε να σκεφτείτε από τη σχολική σας ζωή. Σκεφτείτε ότι κάθε τάξη έχει μια συγκεκριμένη φήμη, για παράδειγμα. Μια "κακή τάξη", μια "ήσυχη τάξη", μια "καλή τάξη" και ούτω καθεξής. Συγκεντρώστε τέτοια παραδείγματα και ρωτήστε ο ένας τον άλλον πώς προκύπτουν αυτές οι κρίσεις και πώς αυτές οι κρίσεις μπορούν ήδη να συμβάλουν σε πιθανή πόλωση μεταξύ των ανθρώπων.

Ίσως να έχετε ήδη ανακαλύψει στη συζητήσή σας ότι οι κοινωνικές κρίσεις συχνά βασίζονται σε *προκαταλήψεις* για ορισμένους ανθρώπους. Οι προκαταλήψεις προκύπτουν από ένα συγκεκριμένο ψυχολογικό μηχανισμό, για τον οποίο θα μάθετε. Ρίξτε μια ματιά στο παρακάτω διάγραμμα:

Πρόκειται για τη λεγόμενη *σπίρα προκαταλήψεων* που βασίζεται στο έργο διαφόρων ψυχολόγων. Η ιδέα είναι απλή αλλά πολύ διορατική:

Οι κοινωνικές μας κρίσεις ξεκινούν πάντα με τον καθορισμό των λεγόμενων *δεικτών*. Αυτό σημαίνει ότι αναδεικνύουμε ορισμένες αντιλήψεις, παρατηρήσεις ή εντυπώσεις που έχουμε για τους άλλους ανθρώπους. Αυτό μπορεί να είναι, για παράδειγμα, η φωνή, ο τρόπος κίνησης, ορισμένες συμπεριφορές κ.ο.κ. Στη συνέχεια, εστιάζουμε την αντίληψή μας για τους άλλους ανθρώπους σε αυτούς τους δείκτες.

Η διαδικασία αυτή ονομάζεται *φόρτωση*. Αυτό σημαίνει ότι φορτώνουμε την αντίληψή μας με ατομικούς δείκτες και αφήνουμε έξω άλλα πράγματα σχετικά με το πρόσωπο που αντιλαμβανόμαστε. Αυτό δημιουργεί μια μειωμένη εικόνα του προσώπου.

Στη συνέχεια, μεταφέρουμε αυτή τη μειωμένη εικόνα σε άλλους ανθρώπους στους οποίους παρατηρούμε τους ίδιους *δείκτες*. Αυτό δημιουργεί ένα *στίγμα*, δηλαδή μια πραγματική προκατάληψη. Στη συνέχεια σκεφτόμαστε, για παράδειγμα, "Όλοι οι άνθρωποι που έχουν παρόμοιο τρόπο κίνησης είναι σαν το άτομο που αρχικά αντιλήφθηκα με αυτόν τον τρόπο". - Τέτοια στίγματα μπορεί να προκύψουν *ασυνείδητα*.

Με βάση τα στίγματα, αρχίζουμε στη συνέχεια να αντιμετωπίζουμε τους ανθρώπους. Αυτό τότε σημαίνει διακρίσεις- τους χωρίζουμε σε κατηγορίες και ομάδες και τους αδικούμε ή τους ευνοούμε.

Σημαντικό

Υπάρχουν τόσο αρνητικές όσο και θετικές διακρίσεις. Μπορούμε επίσης να ευνοούμε ή να αντιμετωπίζουμε ιδιαίτερα καλά τους ανθρώπους λόγω προκατάληψης, όχι μόνο να τους υποβιβάζουμε. Αναλογιστείτε παραδείγματα για το πού και πώς συμβαίνουν θετικές διακρίσεις.

Οι διακρίσεις οδηγούν τελικά στη μειονεκτική θέση ή στην προτίμηση ορισμένων ανθρώπων με βάση τις προκαταλήψεις μας. Σε αυτό το σημείο ενεργοποιείται ένα φαινόμενο που στην ψυχολογία ονομάζεται *ετικέτα*. Ψυχολογικά, μια *ετικέτα* σημαίνει ότι οι άνθρωποι αρχίζουν να αποδέχονται τη συμπεριφορά που τους αποδίδεται, μόνον αν τους αποδίδεται αρκετά συχνά και έντονα. Αρχίζουν έτσι να γίνονται αντιληπτοί στη συμπεριφορά τους σύμφωνα με τις ετικέτες διακρίσεων, στη συνέχεια συμπεριφέρονται αναλόγως και αντιστοίχως γίνονται αντιληπτοί ακόμη πιο έντονα. Αυτή είναι μια πλευρά του σπινάλι της προκατάληψης.

Η άλλη πλευρά είναι η επίδραση της *ετικέτας στην κοινωνική κρίση των ανθρώπων*, διότι μια *ετικέτα* οδηγεί τους ανθρώπους να αποδίδουν στον εαυτό τους το δικαίωμα να χαρακτηρίζουν και πάλι τους άλλους. Γιατί από τη δική τους οπτική γωνία, οι άλλοι το έχουν πάντα ξεκινήσει. Το αν αυτό είναι αλήθεια ή όχι είναι άσχετο με τους ανθρώπους. Εάν υπάρχει η αίσθηση ότι έχουν υποστεί διακρίσεις και ετικέτες, οι άνθρωποι συχνά θα επαναφέρουν ετικέτες και διακρίσεις. Αυτό δημιουργεί το δεύτερο φαινόμενο της σπείρας μέσω της προκατάληψης. Έτσι, η σπείρα συνεχίζεται και συνεχίζεται, παγιώνοντας τις κοινωνικές προκαταλήψεις των ανθρώπων, τις πράξεις διακρίσεων και τις ταμπέλες. Σε αυτό βασίζεται τελικά η πόλωση.

Πρακτική συνάφεια

Με αυτήν τη γνώση, κοιτάξτε ξανά το παραπάνω διάγραμμα του σπирάλ της προκατάληψης. Στην τάξη, βρείτε δύο παραδείγματα από τη δική σας ζωή για να απεικονίσετε και να καταγράψετε (στον πίνακα, σε μια αφίσα κ.λπ.) τη σταδιακή εξέλιξη της σπείρας.

Σημαντικό

Δεδομένης της σπείρας των προκαταλήψεων, θα μπορούσε κανείς να σκεφτεί ότι η κοινωνική κρίση πρέπει να απορριφθεί εντελώς. Αλλά από ψυχολογική άποψη, φυσικά, έχει τη σημαντική της λειτουργία. Δεδομένου ότι οι κοινωνικές κρίσεις χρησιμεύουν ως φίλτρο που μας βοηθά να αντιλαμβανόμαστε ταχύτερα τον κόσμο γύρω μας και να τον αντιμετωπίζουμε καλύτερα, στη διαδικασία αυτή προκύπτουν πάντα λάθη και προκαταλήψεις, από τα οποία μπορεί να προκύψει πόλωση. Επομένως, είναι σκόπιμο να αμφισβητούμε πάντα κριτικά τις δικές μας κοινωνικές κρίσεις.

3.6 Τα πρόσωπα της σπείρας της προκατάληψης (εφαρμογή γνώσης) - 80 λεπτά

Οι κοινωνικές προκαταλήψεις βασίζονται σε έναν πολύπλοκο μηχανισμό που ονομάζεται *σπείρα προκαταλήψεων*. Μάθατε γι' αυτόν στην προηγούμενη εργασία. Τώρα θέλουμε να εφαρμόσουμε αυτή τη θεωρητική έννοια.

Πρακτική συνάφεια

Τώρα σχηματίστε διάφορες ομάδες στην τάξη. Κάθε ομάδα επιλέγει ένα θέμα ζωής στο οποίο συχνά και πυκνά αντιμετωπίζουμε προκαταλήψεις. Παραδείγματα που μπορούν να σας βοηθήσουν είναι το φύλο, η γλώσσα, ο πολιτισμός, η ηλικία, η νοσημοσύνη, η φτώχεια, τα επαγγέλματα, η υγεία, ...

Κάθε ομάδα ετοιμάζει ένα ερωτηματολόγιο 5-10 ερωτήσεων που θα θέσει στους άλλους μαθητές της τάξης και, αν θέλετε, σε μαθητές και καθηγητές εκτός της τάξης. Διατυπώστε τις ερωτήσεις σας με τέτοιο τρόπο ώστε να ρωτάτε τους άλλους για τις γνωστές προκαταλήψεις τους σχετικά με το θέμα σας, τις δικές τους ή παρατηρούμενες εμπειρίες και τις σκέψεις τους για το θέμα αυτό.

Μετά από αυτό, ερευνάτε το θέμα σας περισσότερο στο διαδίκτυο σχετικά με τις κοινές προκαταλήψεις και τις μορφές διακρίσεων.

Από το συνδυασμό ερωτηματολογίων και έρευνας, θα κάνετε στη συνέχεια μια παρουσίαση στην τάξη σχετικά με τα ευρήματά σας.

Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στα αποτελέσματα των επιμέρους ομάδων, καθώς θα σας ζητηθεί να τα συγκρίνετε μετά την ολοκλήρωση όλων των παρουσιάσεων. Ποια επαναλαμβανόμενα μοτίβα μπορείτε να εντοπίσετε στις διάφορες μορφές προκατάληψης; Ποιες διαφορές μπορείτε να διακρίνετε; Συγκεντρώστε τις παρατηρήσεις σας.

3.7 Μείωση των προκαταλήψεων (εφαρμογή γνώσης) - 30 λεπτά

Οι προκαταλήψεις μπορούν να αναπτυχθούν σχεδόν σε κάθε τομέα της ζωής, οδηγώντας τελικά σε συγκρούσεις, διαχωρισμούς και πόλωση. Η σπειροειδής δομή της προκατάληψης είναι υπεύθυνη γι' αυτό. Αυτό σημαίνει ότι οι προκαταλήψεις που εκδηλώνονται, με τη σειρά τους, οδηγούν σε περισσότερες προκαταλήψεις.

Επομένως, τίθεται το ερώτημα: τι μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι για να πατάξουν την πόλωση εν τη γενέσει της, δηλαδή στη διαμόρφωση προκαταλήψεων;

Πρώτα απ' όλα, η ελευθερία από την προκατάληψη είναι αδύνατη. Αυτή καθ' αυτή είναι μια μεγάλη προκατάληψη ότι θα μπορούσαμε να επιτύχουμε μια κατάσταση χωρίς προκαταλήψεις. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι είμαστε ανυπεράσπιστοι απέναντι στις προκαταλήψεις μας. Μπορούμε να τις αντιμετωπίσουμε αναστοχαστικά και έτσι να προστατευτούμε από τη δυναμική της πόλωσης.

Οι προκαταλήψεις προκύπτουν κυρίως επειδή οι άνθρωποι αισθάνονται ήδη προκαταλήψεις στις οποίες εκτίθενται. Το φαινόμενο "οι άλλοι το έχουν πρώτοι" χρησιμοποιείται στη συνέχεια ως δικαιολογία για τη δημιουργία αρνητικών ή θετικών προκαταλήψεων έναντι των άλλων. Συχνά, αυτό το σπιράλ ξεκινά όταν κάποιος αισθάνεται θύμα των προκαταλήψεων των άλλων (το αν είναι δικαιολογημένες ή όχι είναι άσχετο- αυτό που έχει σημασία είναι το πώς αισθανόμαστε).

Επομένως, μπορούμε να συμβάλουμε στη μείωση των προκαταλήψεων με το να είμαστε ξεκάθαροι σχετικά με τις κατηγορίες που αποδίδουμε στα θύματά μας και να αναρωτηθούμε: Πού αισθάνομαι ότι κάποιος έχει προκαταλήψεις εναντίον μου; Στη συνέχεια μπορεί κανείς να αναρωτηθεί αν αυτό το αίσθημα είναι δικαιολογημένο, σε ποιους λόγους ή εμπειρίες βασίζεται και πώς επηρεάζει τη συμπεριφορά και τις αντιδράσεις μου απέναντι στους άλλους.

Πρακτική συνάφεια

Γράψτε μια σύντομη ημερολογιακή καταχώρηση μόνο για τον εαυτό σας, στην οποία θα εξετάζετε τα εξής:

- Πού αισθάνομαι θύμα προκατάληψης, μειονέκτημα ή απαξίωση;
- Πώς αυτά τα συναισθήματα καθοδηγούν τις ενέργειές μου στην καθημερινή ζωή, ιδίως όταν πρόκειται για την επιβολή προκαταλήψεων στους άλλους;
- Ποιος ή τι θα μπορούσε να με βοηθήσει να αντιμετωπίσω καλύτερα τα συναισθήματα του θύματός μου;

Αυτό το κείμενο μένει μόνο σε εσάς. Δε χρειάζεται να μοιραστείτε τις σκέψεις σας με κανέναν. Είναι πολύ πιο σημαντικό να είστε ειλικρινείς με τον εαυτό σας.

3.8 Πίεση Συνομηλίκων και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 30 λεπτά

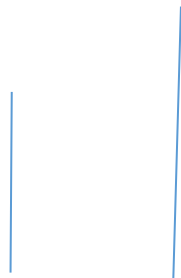
Όταν εμφανίζεται πόλωση μεταξύ των ανθρώπων, η δυναμική της ομάδας παίζει συνήθως καθοριστικό ρόλο. Μπορούν να σχηματιστούν πλειοψηφίες και μειοψηφίες και να εμφανιστούν πολώσεις μεταξύ τους. Ένας κρίσιμος παράγοντας σε αυτό είναι η πίεση των συνομηλίκων. Η πίεση από συνομηλίκους εμφανίζεται όταν η πλειοψηφία των ανθρώπων ασκεί πίεση σε κάποιους ή σε άτομα με κάποιο τρόπο για να επηρεάσει τις πράξεις τους.

Πρακτική συνάφεια

Η πίεση των συνομηλίκων μπορεί να έχει πολλά διαφορετικά πρόσωπα. Δε χρειάζεται καν να γίνεται αντιληπτή ως δυσάρεστη, διότι η αναμενόμενη συμπεριφορά συχνά επιβραβεύεται από την ομάδα και με αυτόν τον τρόπο ασκείται θετική πίεση.

Καταγράψτε 5-10 παραδείγματα κατά τα οποία η πίεση των συνομηλίκων μπορεί να είναι αρνητική ή θετική σε εργασίες και κοινές συζητήσεις. Συγκρίνετε τα αποτελέσματά σας με την τάξη.

Ο ψυχολόγος Solomon Asch μελέτησε επίσης την πίεση των συνομηλίκων. Σχεδίασε ένα απλό αλλά εκφραστικό πείραμα γι' αυτό, το οποίο πήρε το όνομά του. Ο Asch έστησε την ακόλουθη διάταξη, η οποία απλοποιείται λίγο για τους σκοπούς μας: μια ομάδα ανθρώπων οδηγείται σε ένα δωμάτιο. Σε ένα μαυροπίνακα σε αυτό το δωμάτιο, υπάρχουν δύο γραμμές.

Η ομάδα ενημερώνεται εκ των προτέρων για το στόχο του πειράματος: να πείσει ένα άλλο άτομο που δεν βρίσκεται ακόμη στο δωμάτιο να πει ότι η αριστερή γραμμή είναι μεγαλύτερη από τη δεξιά γραμμή. Στη συνέχεια,

το νέο αυτό άτομο οδηγείται στην ομάδα και το πείραμα αρχίζει. Μπορούν να ακολουθηθούν διαφορετικές διαδρομές, να διεξαχθεί το πείραμα με διαφορετικό τρόπο και να δοκιμαστούν διαφορετικά επιχειρήματα. Το κλειδί εδώ είναι: να κάνετε το άτομο να συμφωνήσει ενάντια στη δική του αντίληψη ότι η μικρότερη γραμμή είναι στην πραγματικότητα η μεγαλύτερη.

Πρακτική συνάφεια

Συζητήστε στην τάξη ποιες μεθόδους θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν η ομάδα και ο πειραματιστής για να αναγκάσουν τελικά το άτομο να μιλήσει ενάντια στην αντίληψή του. Ο στόχος δεν είναι το άτομο να αντιλαμβάνεται πραγματικά τη μικρότερη γραμμή ως τη μεγαλύτερη. Αρκεί να συμφωνεί με την ομάδα ενάντια στις καλύτερες γνώσεις της. Ποιες μέθοδοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να επιτευχθεί αυτό (σκεφτείτε αρνητικές, θετικές μεθόδους, προσπάθειες πειθούς, τιμωρίες, ανταμοιβές, ...).

Πολλοί άνθρωποι τείνουν να συμπεριφέρονται με την ομάδα σε κάποιο σημείο, ακόμη και αν διαφωνούν εσωτερικά. Μετά τη συζήτησή σας, εξετάστε τι μπορεί να διδαχθεί από το πείραμα του Asch σχετικά με τη δύναμη της πίεσης των συνομηλίκων και πώς αυτή μπορεί να συμβάλει στην πόλωση μεταξύ των ανθρώπων.

Παραλλαγή: Μια παραλλαγή στην τάξη θα μπορούσε να είναι να παίξετε και να αναλύσετε το πείραμα σε μια απλοποιημένη εκδοχή με ένα μη μνημένο άτομο.

3.9 Εξουσία και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 30 λεπτά

Ένας άλλος καθοριστικός ψυχολογικός παράγοντας που προωθεί την πόλωση μεταξύ των ανθρώπων είναι η εξουσία. Αυτοί που έχουν εξουσία πάνω σε άλλους ανθρώπους έχουν την απαραίτητη επιρροή πάνω τους για να τους κάνουν να ενεργούν με ορισμένους τρόπους. Αυτή η κατάσταση μπορεί να ευνοήσει την πόλωση όταν η εξουσία χρησιμοποιείται για να διαχέει τη διαίρεση, τη σύγκρουση και την εχθρότητα μεταξύ των ανθρώπων. Αυτό συμβαίνει κυρίως με την αύξηση της προθυμίας τους να διαχωρίσουν ο ένας τον άλλον.

Ο ψυχολόγος Stanley Milgram μελέτησε πώς οι μηχανισμοί της εξουσίας κάνουν τους ανθρώπους να προκαλούν πόνο ο ένας στον άλλο. Ιδιαίτερα γνωστή είναι η πειραματική διάταξη που είναι γνωστή ως *πείραμα Milgram*.

Με απλουστευμένους όρους, το πείραμα του Milgram αφορούσε τη δυνατότητα των υποκειμένων να χορηγούν ηλεκτροσόκ σε άλλους ανθρώπους μέσω ενός φανταστικού, στην πραγματικότητα, μη λειτουργικού μηχανήματος. Αυτοί οι άλλοι άνθρωποι είναι ηθοποιοί στους οποίους δόθηκε εντολή να προσποιηθούν ότι αισθάνονται πόνο όταν το υποκείμενο πατάει το κουμπί. Οι ηθοποιοί είχαν επίσης οδηγίες να κάνουν τις παραστάσεις τους όλο και πιο δραματικές. Ταυτόχρονα, οι πειραματιστές καθισούχαζαν συνεχώς τα υποκείμενα που πατούσαν το κουμπί και τους έδιναν οδηγίες να συνεχίσουν και να αυξάνουν τα βολτ. Είπαν επίσης ότι τα υποκείμενα που ήταν συνδεδεμένα με το μηχάνημα συμφωνούσαν να φτάσουν στα άκρα. Πολλά από τα υποκείμενα πήγαν πολύ μακριά με τα φανταστικά ηλεκτροσόκ. Στην αρχή, σχεδόν κανείς δεν αμφισβήτησε την οδηγία να χορηγούνται ηλεκτροσόκ σε άλλους ανθρώπους.

Ο Milgram, λοιπόν, αναρωτήθηκε: Γιατί όχι;

Πρακτική συνάφεια

Θα πρέπει επίσης να κάνετε στον εαυτό σας αυτήν την ερώτηση στην τάξη. Μπορείτε επίσης να σχηματίσετε ομάδες των τριών ατόμων και να αναπαραστήσετε το πείραμα. Προσπαθήστε να σκεφτείτε τι θα μπορούσε να πει ο πειραματιστής στο άτομο που πατάει το κουμπί για να το παρακινήσει περαιτέρω. Επίσης, προσπαθήστε να επεξεργαστείτε και να καταγράψετε τι μπορεί να συμβαίνει στο άτομο που πατάει το κουμπί.

Στη συνέχεια συζητάτε τα ευρήματά σας στην τάξη. Γιατί πιστεύετε ότι οι άνθρωποι δεν αναρωτήθηκαν αρχικά για το ότι θα έπρεπε να χορηγούν ηλεκτροσόκ στους άλλους εδώ; Τι σχέση έχει η εξουσία με αυτό;

3.10 Εχθρικές εικόνες και πόλωση (οικοδόμηση γνώσης) - 30 λεπτά

Η ψυχολογία των εχθρικών εικόνων σχετίζεται επίσης με την πίεση των συνομηλίκων και την εξουσία, με την οποία ασχολήθηκαν οι δύο τελευταίες ασκήσεις. Οι εχθρικές εικόνες είναι ιδέες για ορισμένους ανθρώπους ή ομάδες ανθρώπων που γίνονται αντιληπτές ως απειλή. Οι απειλές αυτές μπορεί να είναι πολλαπλές. Οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται ότι απειλούνται από άλλους ανθρώπους, για παράδειγμα, όσον αφορά τα συμφέροντα, τον πλούτο, τους στόχους και τις κοινωνικές τους ομάδες.

Εχθρικές εικόνες μπορούν πάντα να προκύψουν. Αλλά ορισμένες συνθήκες ενθαρρύνουν την εμφάνισή τους περισσότερο από άλλες.

Πρακτική συνάφεια

Είτε στην τάξη είτε σε ομάδες, δημιουργήστε μαζί ένα “χάρτη μυαλού”. Ποιοι παράγοντες και συνθήκες συμβάλλουν στην εμφάνιση εχθρικών στερεοτύπων(π.χ. συνθήκες ζωής, κοινωνικές συνθήκες ή προσωπικές πτυχές); Πώς συμβάλλουν οι εχθρικές εικόνες στην πόλωση; Επίσης, καταγράψτε το “χάρτη του νου” στις δικές σας σημειώσεις.

Οι ακόλουθοι παράγοντες αποτελούν πρόσφορο έδαφος για εχθρικά στερεότυπα, ιδίως όταν στο μείγμα προστίθενται η πίεση των συνομηλίκων και η εξουσία. Πιθανότατα έχετε ήδη βρει κάποιους από αυτούς στο “χάρτη του μυαλού” σας:

- Φτώχεια, κοινωνικές δυσκολίες και δύσκολες συνθήκες διαβίωσης
- Ο φόβος ή το αίσθημα ότι απειλούνται, μειονεκτούν ή παρεξηγούνται.
- Μοναξιά, έλλειψη αυτοπεποίθησης, περιθωριοποίηση
- Έλλειψη αυτοαναστοχασμού και χειραγωγισιμότητα
- Ανάγκες για πλεονεκτήματα, προνόμια ή κέρδος
- Υπάρχουσες ή αναγκαστικές καταστάσεις σύγκρουσης (π.χ. οι άλλοι μου πήραν κάτι)
- Η επιθυμία για δύναμη, βία ή κυριαρχία
- Πίεση για απόδοση, πίεση από συνομηλίκους, εφησυχασμός
- Αίσθημα ότι κάποιος είναι ξένος, μη οικειότητα, αποπροσωποποίηση
- Ανάγκες για ένταξη και έναν οργανωμένο κόσμο
- ...

Βλέπετε, ο κατάλογος είναι μακρύς και μπορεί να επεκταθεί. Οι άνθρωποι μπορούν να πολωθούν σε εχθρούς για κάθε είδους λόγους.

Πρακτική συνάφεια

Κοιτάξτε προσεκτικά τον παραπάνω κατάλογο και συζητήστε κάθε σημείο. Προσθέστε στο “χάρτη του μυαλού” σας αν λείπει κάτι και προσθέστε νέες ιδέες αν έχετε.

Στη συνέχεια, ως τάξη, σκεφτείτε τα εξής σε κοινά πλαίσια συζήτησης διαφορετικών ειδών: Τι θα έπρεπε να κάνουμε για να διαλύσουμε όχι τις εχθρικές εικόνες που έχουν ήδη προκύψει - γιατί αυτό είναι πολύ δύσκολο - αλλά για να εκτονώσουμε τις συνθήκες από τις οποίες προκύπτουν οι εχθρικές εικόνες; Από πού πρέπει να ξεκινήσουμε ως κοινωνία; Πού μπορεί ο καθένας και η καθεμιά να συμβάλει; Καταγράψτε τα αποτελέσματά σας και προσθέστε παραδείγματα. Μπορείτε επίσης να κάνετε έρευνα στο διαδίκτυο.

3.11 Μειώστε την πίεση των συνομηλίκων, την εξουσία και τα εχθρικά στερεότυπα (εφαρμογή γνώσης) - 140 λεπτά

Έχουμε ήδη ξεκινήσει την τελευταία εργασία που αφορά την αποσύνθεση των εχθρικών εικόνων. Τώρα θέλουμε να θέσουμε το ερώτημα πιο ολοκληρωμένα και να διευκρινίσουμε πώς πρέπει να αντιμετωπίσουμε την πίεση των συνομηλίκων, την εξουσία και τις εχθρικές εικόνες ως αιτία πόλωσης. Διότι όταν εμφανίζεται η πόλωση, είναι

συχνά πρόκληση να κάνουμε κάτι γι' αυτήν άμεσα. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας να την αναγνωρίσουμε καθώς εμφανίζεται και να την αντιμετωπίσουμε.

Ξεκινάμε λοιπόν ένα πρόγραμμα μείωσης της πώλωσης στο σχολείο σας. Για να το κάνετε αυτό, χωριστείτε σε διάφορες ομάδες. Κάθε ομάδα θα συμπληρώσει μια έρευνα 10 ερωτήσεων. Αυτή η έρευνα πρέπει να είναι ανώνυμη για να είναι τα δεδομένα πολύτιμα. Οι ερωτήσεις θα πρέπει να αφορούν τις εμπειρίες με την πολωτική πίεση των συνομηλίκων, την πολωτική εξουσία και τις πολωτικές εχθρικές εικόνες στη ζωή των ερωτηθέντων.

Ομάδα 1: Η πρώτη ομάδα είναι η ομάδα Πώλωση στο Σχολείο. Θα πάρετε συνεντεύξεις τόσο από τους μαθητές όσο και από τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τις εμπειρίες τους από την πώλωση σε σχέση με την πίεση των συνομηλίκων, την εξουσία και τα εχθρικά στερεότυπα στον ζωτικό χώρο "σχολείο".

Ομάδα 2: Η δεύτερη ομάδα είναι η ομάδα Αναψυχής. Ρωτάτε όλους όσοι θέλουν να συμμετάσχουν για τις εμπειρίες τους με την πώλωση στον ζωτικό χώρο "ελεύθερος χρόνος". Αυτό μπορεί να σημαίνει, για παράδειγμα, σε συλλόγους, σε έναν κύκλο φίλων ή στην καθημερινή ζωή.

Ομάδα 3: Η τρίτη ομάδα είναι η ομάδα του Διαδικτύου. Ρωτάτε για τις εμπειρίες από την πώλωση στη διαδικτυακή σφαίρα. Σκεφτείτε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τις συζητήσεις, τις λειτουργίες σχολιασμού ιστοσελίδων, τις αναφορές των μέσων ενημέρωσης κ.λπ.

Οι τρεις ομάδες επεξεργάζονται τις δέκα ερωτήσεις τους, τις διαμορφώνουν σε ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο και στη συνέχεια διεξάγουν την έρευνα. Ζητήστε από τους καθηγητές σας να σας βοηθήσουν να σχεδιάσετε μια ουσιαστική έρευνα και να διατυπώσετε κατάλληλα τις ερωτήσεις, ώστε να αποδώσουν αξιοποιήσιμα δεδομένα - δεν είναι τόσο εύκολο.

Αφού αναλύσετε τις έρευνές σας, κάντε μια παρουσίαση των αποτελεσμάτων και παρουσιάστε την είτε στην τάξη είτε σε ολόκληρο το σχολείο. Μετά την παρουσίαση, ξεκινήστε μια συζήτηση σχετικά με τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν για να μειωθεί το έδαφος που γεννά την πώλωση.

3.12 Κατάλογος μέτρων (ασφαλής γνώση) - 20 λεπτά

Καταγράψτε μαζί έναν μικρό κατάλογο μέτρων που περιλαμβάνει συστάσεις για το τι μπορεί να κάνει ο καθένας στο σχολείο για να καταπολεμήσει την πώλωση. Παρουσιάστε αυτόν τον κατάλογο στο σχολείο σας για περαιτέρω συζήτηση.

Ο κατάλογος θα πρέπει να είναι σύντομος και περιεκτικός και να περιέχει κατάλογο συστάσεων, καθεμία από τις οποίες να αιτιολογείται με μία παράγραφο το πολύ. Χωριστείτε σε ομάδες ώστε κάθε ομάδα να επικεντρωθεί σε ένα μέτρο. Στο τέλος, συγκεντρώστε όλα τα μέτρα.

Πηγές

Ansorge, U.; Leder, H: Wahrnehmung und Aufmerksamkeit, Springer, 2017.

Bak, P. M.: Wahrnehmung, Gedächtnis, Sprache, Denken. Allgemeine Psychologie I – das Wichtigste, prägnant und anwendungsorientiert, Springer, 2020.

Crisp, A.H. et al.: Stigmatisation of people with mental illnesses, Br J Psychiatry. 2000;177

Haim, O.; et al.: Feindbilder – Psychologie der Dämonisierung, Vandenhoeck und Ruprecht, 2016.

Josza, M: Konformitätsexperimente im Psychologieunterricht, Wien Univ-Dipl.Arb., 2017.

Maderthaner, R.: Psychologie, utb:facultas, 2021.

Milgram, S.: Das Milgramexperiment - Zur Gehorsamsbereitschaft gegenüber Autorität, Rowohlt, 1995.

Muthukrishna, Michael, Bell, Adrian V, et al.: Beyond Western, Educated, Industrial, Rich, and Democratic (WEIRD) Psychology: Measuring and Mapping Scales of Cultural and Psychological Distance, 2020, Psychological Science 31(6)

Petersen; Sex (Hg.): Stereotype, Vorurteile und soziale Diskriminierung, Beltz, 2020.

Stiftung Universität Hildesheim: Intelligenz und Intelligenzdiagnostik, 2015: https://www.uni-hildesheim.de/media/fb1/psychologie/Modulklausuren/Lehramt/Fehlendes_Intelligenzkapitel.pdf

bye, Polarity

Thinking beyond Polarity
For Europe united in diversity

www.byepolarity.eu

<https://www.facebook.com/bye-Polarity-103509115621549>

<https://www.facebook.com/bye-Polarity-103509115621549>

BORG
MISTELBACH

SYNTHESIS
CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION

**FUTURE
BALLOONS**
we take you higher!

bit schulungcenter
member of bit group

Co-funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Αριθμός έργου: 2021-1-AT01-KA220-SCH-000032621